

Oponentský posudek bakalářské práce FHS UK

Vztah mezi sebevědomím a užíváním Instagramu

Vypracovala: Natálie Wantochová

Vedoucí práce: Mgr. Eva Richterová

Praha 2019

Autorka se ve své práci věnuje tématu vztahu mezi sebevědomím a užíváním Instagramu. V prvních kapitolách se věnuje definici sebevědomí a jeho úrovním (zdravé, nízké, vysoké), sebedůvěře a narcismu. Autorka nerozlišuje příliš mezi různými druhy vědomí sebe sama a soustředí se na vědomí vlastní sebehodnoty (?)(nejspíše ve smyslu self-worth), přičemž ostatní (např. self-efficacy, self-esteem, self-confidence ad.) nechává nepovšimnuty. Je škoda, že autorka důsledněji neprobádala jednotlivé koncepty věnované sebevědomí, na druhou stranu je pravda, že se často v laické psychologii používají proměnlivě, ovšem jejich použití je v češtině převážně zavedeno. Není příliš srozumitelné, který koncept sebevědomí dále autorka používá, sdružit je všechny do jednoho vede k vágnějším sdělením (osoby s nízkým sebevědomím se vyhýbají náročným situacím – opravdu? Znáám jich spoustu a náročným situacím čelí více než odvážně) a necitlivému promíchávání konceptů (sebeúcta, sebehodnota, sebevědomí, sebeuplatnění ad.). Autorka se sice snaží v kapitole 1.3 vymezit rozdíly, ale skutečnost, jak rozdíly uplatňuje v práci, není jasná, kromě toho, že jednotlivé self-xy spolu pozitivně korelují.

V páté a šesté kapitole se autorka věnuje tématům body image a teorii objektifikace, která jsou podle autorky úzce spjata a oba termíny pojednávají o vnímání těla a mírně naznačují, ale nikoliv upřesňují, vztah k sebe-vědomí, stejně tak je tomu se sociálním srovnáváním. Teoretická část práce není příliš provázaná, vlastně působí spíše slovníkově, kdy autorka deklaruje, že musí vybraný koncept uvést, protože se vztahuje k sebe-vědomí, ale už nenabízí příliš srozumitelně „jak“ se vztahuje a jak a proč s těmito koncepty bude dále nakládáno (každý by stačil na samostatný výzkum). Navíc autorka narcismus či vztah k body image v práci dále příliš neřeší a jen okrajově se těmito tématům věnuje v diskusi.

Cílem výzkumu bylo prozkoumat, zda a jak participanti tematizují existenci subjektivního vztahu mezi užíváním sociální sítě Instagram a sebevědomím. Autorka zvolila kvalitativní přístup a techniku polostrukturovaného rozhovoru. V šetření se zaměřila na adolescenty a rozhovory uskutečnila s 10 participanty, z nichž bylo sedm žen a tři muži. Svým výzkumem autorka počíná kapitolou 2.7. naznačuje, jak a zdali se téma sebevědomí objevuje ve výpovědích participantů. Autorka v závěru práce postuluje, že užívání sociální sítě Instagram má subjektivní vliv na sebevědomí všech participantek a dále, že participantky tematizují negativní vztah mezi užíváním sociální sítě Instagram a sebevědomím. (Nevím, kam se cestou rozuteli participanti). Výsledky naznačují, že se autorce povedlo na kvalitativní otázku odpovědět pouze kvantitativně a částečně – jakoby zapoměla, co bylo vlastním cílem práce. Z práce je trochu patrné, že autorka sama kvalitativnímu designu nevěří (protože je příliš subjektivní“) a doporučuje výzkum realizovat na „objektivním vzorku“. Je škoda, že autorka neposlouchala, co jí participanti říkají a jak tematizují vliv svého sebevědomí na Instagram a Instagramu na sebevědomí. Na druhou stranu oceňuji, že autorka vypíchlá i některé pozitivní vlivy, ačkoliv vlastně není jasné, na základě čeho negativitu či pozitivitu vlivu určuje.

Celkově je práce formálně dobře zpracována, styl reportu výsledků by snesl úpravy především po interpretační stránce: je třeba, aby autorka lépe hlídala, že jsou její interpretace ukotvené v datech a

nikoliv v počtu pozitivních či negativních výpovědí a zda se jí podařilo zodpovědět výzkumnou otázku a naplnit tak cíle projektu. Práci hodnotím ale jako celkem povedenou, ačkoliv se autorce nepodařilo překročit kvantitativní stín analýz a uvažování o výsledku.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.

V Praze 31.5.2019

doc. PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph. D